

Alijot v kostce

Kohen: Na roš chodeš Švat, na posledním tábořišti (ARVOT MOAV) před vstupem do Izraele, v posledním roce putování zahájil Moše svou poslední řeč k lidu, ve které připomíná zlaté tele, Korachovu vzpouru, manu, hřích průzkumníků, ale také vítězství na Emorejci. Moše lidu objasňuje smysl „vyvolení“ - žít podle příkazů Tóry v zemi zaslíbené praotcům. Gaon z Vilny vysvětluje, že se celá kniha Devarim dá rozdělit na tři části – první tři sidry zkráceně opakují vybrané události z historie a věnují se základním principům judaismu (Desatero, Šma Jisrael). Další tři sidry jsou naplněny 180 příkazy každodenního židovského života v Izraeli. Závěrečných pět sidrot vysvětluje, co to znamená být Židem, věnují se konceptům svobodné vůle, odměny a trestu, TŠUVA (pokání) a Tóře.

Levi: Moše ustanovuje soudce lidu. Za soudce nevybírání muže ani podle jejich bohatství, ani vlivu či původu, ale podle schopnosti plnit nelehký úkol být nestranným a spravedlivým soudcem. Lid je znovu vyzván, aby se nebál vstupu do Izraele. Soudce musí vyslechnout obě strany sporu, každou v přítomnosti protistrany. Konverze k judaismu vyžaduje rozhodnutí soudu (BEJT DINu).

Šliši: Moše opakuje nové generaci 40 let starý příběh hříchu průzkumníků (MERAGLIM). Mimochodem, sidra Devarim vždy připadá na šabat před 9. avem, jehož tragické události (zejména zničení obou jeruzalémských Chrámů) jsou podle tradice součástí trestu za výše uvedený hřích. Hřích průzkumníků je vyzdvižen jako nejzávažnější prohřešek generace pouště a je jediný podrobně vyložen. Vše ostatní Moše odbývá náznaky. Moše přiznává svůj díl viny. (Proč to dnes vůdci neumějí?)

Revii: Pokračování příběhu hříchu průzkumníků. Moše vysvětluje, že nešlo vstoupit do Izraele bez Božího souhlasu. Děti by neměly opakovat chyby svých rodičů.

Chamiši: Rekapitulace cesty – zákaz vstupu na území Esavových potomků bez jejich souhlasu. Povinnost zakoupit si jídlo i vodu. Esavovci odmítli dát souhlas, a tak museli Židé jejich území obejít. Totéž se stalo v případě Lotových potomků (Moav). 38 let putování končí. Sichon, emorejský král, odmítl dohodu o volném průchodu.

Šiši: Válka se Sichonem, válka s Ogem. Zisk jejich území a rozdělení Zajordání mezi dva a půl kmene (Reuven, Gad a půl kmene Menaše). Nová generace si začíná věřit.

Švii: Popis Zajordání. Slib Reuvenovců a Gadovců, že se zúčastní dobývání Izraele. Moše nařizuje Jehošuovi „nebát se“.

Haftara (Ješajahu 1:1-27): Třetí a poslední z haftarot mezi 17. tamuzem a 9. avem v níž prorok vypočítává mnohé hříchy a nevěrnosti, které vyústily ve zničení Jeruzaléma a Chrámu.

DAF píše Jan Divecký a vydává pražský rabinát.

Šmílův DAF

6. av 5770
17. červenec 2010

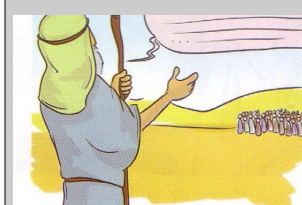
začátek šabatu: 20:48
konec šabatu: 22:09

Devarim šabat Chazon

Časy pro tento týden
čas tfilin od 3:40 | šma jisrael do 7:08
mincha od 13:48
západ slunce 21:05 | tři hvězdy 21:46

Šabat šalom, snad nám mají letošní horké letní dny naznačit míru utrpení obležených Jeruzalémčanů, kteří před dvěma tisíci lety zoufale a marně bránili své město před zkázou. Útěchou nám snad může být fakt, že Jeruzalém nebyl nikdy tak velký a lidnatý jako dnes. A také možné naplno běžící klimatizační jednotky.

Kompletní archiv všech DAFů můžete nalézt na www.doopravdy.cz/daf

Těsně před vstupem do I-----e shromáždil M--- celý lid a převyprávěl mu příběh putování p----i.

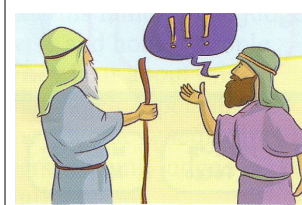

Je vás jako h---d na nebi. Vyberte si vhodné moudré muže, aby vás soudili a vedli.

Soudce Izraele

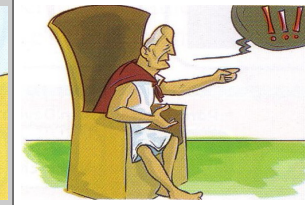
Moše vybral s----e, kteří měli lidu n-----t a spravedlivě soudit. Nejtěžší případy soudil sám Moše.

Když došli Izraelci do Kadeš B---a, vyslal Moše p-----y, kteří měli lidu říct, jak Zaslíbená země vypadá.

Průzkumníci řekli lidu, že země Izrael je krásná, ale žijí v ní o--i, které není možné porazit.

Židé poslali mírové poselstvo ke králi S----- a žádali ho o volný průchod do Z----- země.

Tiša beav

9. av je den nejhlubšího smutku, kterým vrcholí naše třítydenní (17. tamuz - 9. av) truchlení nad zničeným jeruzalémským chrámem. Tradice devátého avu jako dne smutku se datuje již od druhého roku po východu z Egypta, kdy po pomluvách průzkumníků a rozhodnutí části tábora vrátit se zpět do egyptského otroctví bylo rozhodnuto o smrti celé generace během čtyřiceti let bloudění pouští. Tím byl tento den

ustaven za „den pláče a nářků“.

- Tento den byly zničeny oba jeruzalémské chrámy
- V roce 135 o.l. padla poslední opora povstalců vedených Bar Kochbou - město Betar. (Při řádění vítězných římských legií bylo v tomto městě vyvražďeno veškeré obyvatelstvo, přes 100 000 osob.)
- v den výročí zničení chrámu rozoral Tornosrufus chrámovou horu na pole
- devátého avu roku 1290 byli Židé vypovězeni z Anglie
- na devátý av 1492 připadlo datum vypovězení ze Španělska.

Pro výše uvedené události je 9. av nejmutnějším dnem židovského kalendáře. Půst devátého avu odpovídá svou přísností jomkipurovému půstu - postíme se 24 hodin. Nezdravíme se, sedíme v hlubokém smutku na zemi, čteme Jeremiášovu knihu Ejcha /Pláč Jeremiášův/ a tradiční žalozpěvy - Kinot. Tento den nestudujeme Tóru.

Rabi Jonathan Sacks: Slova, slova, slova

Hebrejská jména jednotlivých knih Tóry, ač se zdánlivě jeví jako nepodstatná, v sobě skrývají důležité informace o povaze knih. A platí to i pro pátou knihu – Devarim. Mimo židovský svět se pro ni užívá označení Deuteronomium, čili řecké *deuteros nomos*, (Druhý zákon), což je zase téměř doslovný překlad rabínského MIŠNE TORA (Opakování zákona). Důvod je jednoznačný, pátá kniha je souhrnem Moše závěrečné řeči a obsahuje opakování klíčových pasáží Tóry – Desatera a smlouvy mezi Bohem a izraelským lidem.

Naproti tomu se může zdát, že označení DEVARIM (Slova) s knihou příliš nesouvisí. Jde, jako v předchozích případech – BEREŠIT, ŠMOT, VAJIKRA, BEMIDBAR – o úvodní obrat knihy. Přesto věřím, že mezi názvem a dílem je hluboký vztah. A to ve třech rovinách.

První je evokativní. Slova jsou říkána v určitém kontextu. Evokují a připomínají nám fráze na jiných místech a to není nic náhodného. Jde o skutečné obohacení textu. Moše, který se uvedl jako ten, kdo „Nikdy nebyl mužem slov“ se stává na závěr knihy nejvýmluvnějším řečníkem přesahujícím ostatní proroky. Proroctví, stejně jako modlitba, vede na samou hranici popření sebe sama. Ale jen Moše dokáže říkat „Boží slova“.

Druhá rovina je politická. Pátá kniha je smluvním dokumentem. Daniel Elazar ve svém díle vysvětluje, že existují tři typy politických struktur. Dobyvatelé budují hierarchickou strukturu, pyramidu s dobyvatelem včele. Přirozeně utvářená společnost čerpá sílu z rodin, rodů či klanů, které se postupně transformují v instituce. Izrael nabízí třetí možnost – smlouvu. Dobrovolný závazek. První styl vede k vládě silných, druhý k vládě elit, třetí k vládě slov a myšlenek, jak to můžeme dokumentovat na příkladu americké Deklaraci nezávislosti.

Třetí rovina je nejzajímavější. Židovská historie je unikátní. Zatímco jiné civilizace dávno odvlál čas, Izrael přežil zdánlivě nemožné podmínky. Proč? Pomozte si citátem z Hošey: „Navrať se, Izraeli, k Bohu. Tvůj hřích tě srazil. Vezmi svá slova (DEVARIM) a navrať se k Bohu.“ Slovům proroka můžeme rozumět tak, že náš vztah k Bohu je primárně založen na slovech. Izrael nevládne silou, ale slovy. „Dokud budou tato slova, bude i Izrael.“ Izrael přežil, protože neztratil svá DEVARIM.

Pátá kniha Mojžíšova přináší tři důležitá témata: jedinečnost Mošeho proroctví, jedinečnost izraelského národa a jedinečnost židovské historie. Nyní, více než po třech tisících letech víme, že Slova žijí a dávají život těm, kdo svůj život zasvětili slovům. (*kráceno*)

Sidra v číslech | Aktuality | Pravidelné šiury

- 44. paraša v Tóře (z 54) , 1 v knize Devarim (z 11)
- 5 paršiot, 1otevřená, 4 zavřené
- skládá se z 105 vět, 1548 slov a 5972 písmen
- obsahuje 2 micvot, žádný příkaz a 2 zákazy
- Mišna: Brachot 5:1 | Daf Jomi: Švuot 20
- v úterý je půst Tiša Beav (od 21:03 v pondělí do 21:43 v úterý)